

QVÆSTIO MEDICA.

489

QVOD LIBETARIIS. DISPUTATIONIBVS MANE DISCVTIENDA.

IN SCHOLIS MEDICORVM, DIE IOVIS IV. DECEMBRIS, M. PETRO PHART,
DOCTORE MEDICO, MODERATORE.

An pulsus respirationi proportionē respondet?

ALOR, elementaris simplicium, cœlestis mixtorum, natiuus viuentium author ac fautor, omnia per omnia mouens, opem ab hoste consecutus sociorum sibi cauet ab insidiis. Si discors illa absit concordia, nec *πῆξι* foueatur & excitetur, putredo (ad quam omnis secundum naturam corruptio viam facit) non tam vitæ quam mixtioni contraria, aut caloris extinctio vitæ magis infensa, suboritur. *ἀσπῆξι* calida & sicca, *ἐνσπῆξι* calida humida, solus tamen ignis *ἀσπῆξι* gaudet priuilegio: cæteris ventorum agitatio aut fluxus præsidio est: animantibus, vocalibus (quorum calidissima *μεγαλοφωνία* est) respiratio, cum *ἀσπῆξι* reliquis ad vitæ custodiam sufficienti.

ORDI vtinextincto vestæ foco præficitur respiratio, quæ, quicquid sui muneris est, duabus absoluti partibus. His gemina quies non tam necessitatis quam vilitatis gratia interiacet. Diaphragma sese ad nerueum centrum contrahit, *σπῆξι* distenditur pulmonis parenchyma, per asperam arteriam subit ær inania spatia repleturus, lenis fit inspiratio: cuius si quæ adsit augendæ necessitas, validi vndiq; contendunt musculi: his qui oppositi (si triangularem excipias cuius actio in respiratione pene nulla) *ἐκσπῆξι* tantum inferuiunt, satis remissa diaphragmatis contractio, & spontaneus thoracis descensus ad expirationem valent. Horum vsum vteri nondum solutus ergastulo puer ignorat, respirationis instar est mirandum istud naturæ machinamentum, quo ducti à matre per vmbilicum cum aëre spiritus per *ἀσπῆξι* à caua vena in venosam arteriam peruiam cordi communicantur.

VL SVS respirationem excipit, vitæ clesydra, cordis & arteriarum motus alternus, eiusdem tamen facultatis à corde per arteriarum tunicas diffuse soboles, sine quo respiratio & *ἀσπῆξι* aut *ἐκσπῆξι* aut *ἀσπῆξι*. Cor dum adducta ad basim cuspide fit capacius & pulmone spiritus promptuario aërem promit, subiens ær refrigerat, spiritus alit & *ἀσπῆξι* caloris excrementa suscipit; contractione factum angustius hunc reddit pulmone in auras propellendum, & in arterias distentas spiritum insito futurum pabulum amandat, quo minime contentæ, tenuissimis in cutem desinentes orificiis, vicinum sugunt aërem ad caloris singulis partibus insiti *σπῆξι*, per cutis poros, in sese postea concidentibus membranis (ni facultatem *σπῆξι* sollicitet ingruens necessitas) dimittendum.

T respiratio sic pulsus calidis quam frigidis, æstate quam hyeme maior, celerior & frequentior, non vehementior: pueris frequentior & citatior, ab adultis, licet magnus, magnitudine & vehementia superatur. Maribus vehementior simul & maior, feminis frequentior & *βραχυς* potius quam celerior: si factum vtero conceperint respirationem *σπῆξι* & pulsus vfu duplicato præcipitant. Hi sunt vitæ moderandæ modi, quos natura componit ad modulos, & æqualitatis ordinis & rhythmî metricas leges. Æqualitatis & ordinis eadem in sanis ratio, rhythmî diuersa vt systole cum diastole, quies cum quiete & motus alteruter cum alterutra quiete varie sociatur.

X præfocatis & dissolutis, nec adhuc mortuis, ad se non redeunt quibus spuma circa os collecta apparuerit. Quibus altera parte languidior, minor, tardior aut æqualis pulsus bis feriens, ijs nulla aut perexigua spes superest salutis. In febribus spiritus *σπῆξι*, retortus arteriæ pulsus, conuulsionem portendunt. Est tamen facultas animalis, cuius solius respiratio opus est, necessitate superior, vt impellenti vsui valeat reluctari; vnde magnus spiritus & longis distinctus interuallis delirium prænunciat: pulsifica tota necessitati mancipatur, inde intermittens systematicus post singularem omnium funestissimus. Tandem vbi *σπῆξι* & *σπῆξι*, summum discrimen, arte, qua vitæ temperantur gubernacula, deficiente.

Ergo pulsus respirationi proportionē respondet.

Afferebat Lutetiæ IOANNES MARTIN Trecentis, anno R. S. M. DC. XIV.

DOMINI DOCTORES DISPUTATVRI.

M. Michael de la Vigne.

M. Joannes Tournier.

M. Jacobus Perreau.

M. Guillelmus Gerbault.

M. Franciscus Lescuyer.

M. Franciscus le Sage.

M. Georgius Cornuty.

M. Claudius Boyuin.

M. Philippus Harduinus de S. Jacques.

